

DĖL ATSAKymo (-ų) PATEIKIMO IR PASIŪLYMŲ PATEIKIMO TERMINO PRATĖSIMO (1-5 PIRKIMO OBJEKTO DALYS) (1-5 PIRKIMO OBJEKTO DALYS)

Uždarosios akcinės bendrovės „VILNIAUS VANDENYS“ viešųjų pirkimų komisija (toliau – Pirkėjas) vykdydama **Ultragarsinių šalto vandens apskaitos prietaisų su integruota nuotoline duomenų perdavimo įranga pirkimą** (2) (pirkimo numeris CVP IS - 665845) (toliau – Konkretus pirkimas), pateikia atsakymą (-us) į gautą (-us) klausimą (-us)¹:

1. Klausimas: <...> norėtų atkreipti dėmesį į šiuos klausimus, kad būtų užtikrinta gera sutartinė pusiausvyra:

<...> norėtų įtraukti tiek iš anksto aptartų nuostolių, tiek bendros tiekėjo atsakomybės pagal šią sutartį viršutinę ribą:

a. viena bendra sutartinių baudų viršutinė riba, dėl kurios turi būti susitarta abipusiu susitarimu.

b. bendrą bendrą atsakomybę už tiesioginius nuostolius, atsirandančius dėl sutarties vykdymo, viršutinę ribą, kuri sudarytų procentinę visos sutarties vertės dalį. <...> atsakomybė už netiesioginius, pasekminius nuostolius būtų aiškiai atmesta.

Siūlome išbraukti bet kokią nuostatą, kuria siekiama įpareigoti tiekėją sumokėti iš anksto aptartus nuostolius, kurie taikomi ne tik tuo atveju, kai pardavėjas vėluoja įvykdyti savo įsipareigojimus pristatyti prekes abipusiai sutartu laiku. Pardavėjas deda visas pastangas, kad įvykdytų savo įsipareigojimus, atsižvelgiant į pasikartojančią pasaulinę krizę, kuri neigiamai veikia šios pramonės šakos ūkio subjektų veiklą; atsižvelgdami į tokią situaciją, norėtume iš dalies pakeisti sutarties sąlygas, leisdami pardavėjui ištaisyti vėlavimą per 30 dienų nuo pristatymo datos; neištaisius atitinkamo vėlavimo per šį laikotarpį, pirkėjas įgytų teisę reikalauti sumokėti tokio vėlavimo nuostolius. Be to, siūlome, kad tokių vėlavimo nuostolių sumokėjimas atleistų Pardavėją nuo tolesnės atsakomybės.

Atsakymas:

Atsakomybė pagal šią sutartį nebus apribota.

Pažymėtina, kad nurodoma aplinkybė „*pasikartojanti pasaulinė krizė*“ yra neapibrėžta ir abstrakti. Sutarties bendrosios dalies 6.3.9 p. numatyta, kad „*Pirkėjas, gavęs argumentuotą Pardavėjo prašymą, kuriame aiškiai nurodomos ir objektyviai pagrindžiamos Sutarties vykdymo terminų pažeidimo (vėlavimo) priežastys, susijusios su bent viena iš Sutarties BD 6.3.1. ir (ar) 6.3.3. punkte (-uose) išvardintų aplinkybių, pagrįstų faktiniais įrodymais, turi teisę nereikalauti Pardavėjo mokėti netesybų šių aplinkybių egzistavimo laikotarpiu, tačiau tik tuo atveju, jei Sutarties vykdymo terminas nebuvo pratęstas laiku ne dėl Pardavėjo aplaidumo ar neveikimo*“. Sutarties bendrosios dalies 6.3.12 p. numatyta, kad „*Sutartyje nustatytas atleidimas nuo netesybų, vadovaujantis Sutarties BD 6.3.9. punktu, gali būti taikomas tik tam laikotarpiui, kurį gali įrodyti ir pagrįsti atleidimą inicijavusi Šalis, pateikusi objektyvius įrodymus (nuotraukos, prašymai, dokumentai, raštai su datomis, valstybės institucijų patvirtinimai ar kt.) kiekvienai prašomai atleidimo dienai, aiškiai nurodant kaip pasireiškė aplinkybė, kiek laiko ji truko, kodėl tiek laiko Pardavėjas negalėjo jos pašalinti ir pan.*“ Taigi,

¹ Tekstas koreguotas, siekiant neatskleisti informacijos apie konkretų tiekėją.

Pardavėjas siekdamas atleidimo nuo netesybų turi įrodyti pagrįstas egzistuojančias faktines aplinkybes vadovaujantis minėtomis sutarties bendrosios dalies nuostatomis.

2. Klausimas: <...> pastebėjo, kad nutraukus sutartį (tai padarė Pirkėjas) dėl gaminio neatitikimo reikalavimams taikoma 5 % visos sutarties vertės bauda. Šią baudą reikėtų išbraukti, nes tiekėjui jau yra taikomos sankcijos dėl kokybės problemų.

Atsakymas:

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.258 straipsnio 1 d. Netesybos ir nuostoliai reglamentuoja, kad Įstatymai ar sutartis gali nustatyti, kad už prievolės neįvykdymą ar netinkamą įvykdymą kaltoji šalis privalo sumokėti netesybas (baudą, delspinigius). CK 6.156 straipsnio 1 dalis taip pat nustato, kad šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas. Pažymėtina, kad Sutartimi nustatytos netesybos yra skirtos nuostoliams atlyginti, todėl jų tikslas – kompensavimas, ir tai yra civilinės atsakomybės forma.

Akcentuotina, kad sutarties specialiosios dalies 9.2 p. nurodyta, kad *„Tuo atveju, jei Sutarties galiojimo metu paaiškėja, jog Prekės neatitinka Sutartyje ir (ar) Pasiūlyme nurodytų kriterijų, už kurį (-uos) Pirkėjas pasiūlymų vertinimo metu teikė ekonominio naudingumo balus, ir Pardavėjas nustatytų neatitikimų neištaiso per Pirkėjo nurodytą terminą, Pirkėjas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, nesikreipdamas į teismą, prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų raštu apie tai įspėjęs Pardavėją, neatlygindamas jokių nuostolių. Pirkėjas turi teisę nutraukti Sutartį šiame punkte nustatyta tvarka ir terminais ir tuo atveju, jei Pardavėjas neinformavo Pirkėjo apie tokių aplinkybių atsiradimą ir (ar) nepateikė dokumentų per Sutarties SD 9.1. p. nurodytą terminą“*, atitinkamai 9.3. p. nurodyta, kad *„Pirkėjui nutraukus Sutartį nustatyta tvarka (Sutarties SD 9.2 punktas), Pirkėjui pareikalavus, Pardavėjas moka Pirkėjui 5 (penkių) procentų Sutarties kainos EUR be PVM dydžio baudą bei atlygina visus Pirkėjo tiesioginius nuostolius, susijusius su Sutarties nutraukimu, tiek, kiek pastarųjų nepadengia sumokėta bauda“*.

Akcentuotina, kad Pasiūlymo ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų sąsajumas su viešojo pirkimo objektu reiškia ne tik tinkamų kriterijų įtvirtinimą viešojo pirkimo sąlygose, tačiau ir užtikrinimą, jog Pardavėjo pateikti atitikties nustatytiems ekonominio naudingumo kriterijams aprašymai (juose esantys Pardavėjo įsipareigojimai ar patvirtinimai), susiję su įvairiais viešojo pirkimo sutarties vykdymo aspektais, būtų įtraukti į viešojo pirkimo sutartį bei vykdomi. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. gegužės 3 d. nutartyje priimtoje civilinėje byloje Nr. e3K-3-178-378/2018 išaiškinta, kad tais atvejais, kai tiekėjas išrenkamas pirkimo laimėtoju dėl tam tikro savo turimo pranašumo, šis pranašumas turi būti materializuojamas (naudojamas, taikomas) ir vykdant viešojo pirkimo sutartį, nes priešingu atveju, kyla esminio sutarties pakeitimo grėsmė, nepriklausomai nuo išankstinio šalių susitarimo keisti sutartines nuostatas (pagal analogiją žr. Teisingumo Teismo 2010 m. balandžio 13 d. sprendimo byloje Wall AG 39 punktą). Vadovaujantis teismų praktika, tai reiškia, kad jei tiekėjas pripažintas laimėtoju dėl to, kad jo pasiūlymas geriau už kitų pirkimo dalyvių atitiko ekonominio naudingumo reikalavimus, toks jo pranašumas turi tiesiogiai atsispindėti viešojo pirkimo sutartyje ar kituose sutartiniuose tiekėjo ir perkančiosios organizacijos dokumentuose, o tiekėjui netinkamai vykdant šiuos įsipareigojimus jam turi būti taikoma sutartimi numatyta atsakomybė.

Atsižvelgiant į tai, Pirkėjas Sutartyje nustatė netesybas apibrėždamas šalių atsakomybės ribas už prievolės neįvykdymo faktą įvertindamas jos pagrįstumą ir pažeidimo proporcingumą. Pirkimo vykdytojas t. y. Pirkėjas turi teisę reikalauti, kad Pardavėjas pristatytų prekes, atitinkančias reikalavimus bei Pardavėjo pasiūlymą, atitinkamai už šio reikalavimo nesilaikymą turi teisę reikalauti sumokėti sutartyje nustatyto dydžio baudą.

3. Klausimas: Sutarties nutraukimas: šalių teisės ir pareigos yra nesubalansuotos, todėl <...> norėtų turėti dvišales teises, susijusias su sutarties nutraukimu.

Atsakymas:

CK 6.156 str.1 dalyje įtvirtintas sutarties laisvės principas suteikia sutarties šalims teisę savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises ir pareigas. Šalių teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis turi joms įstatymo galią (CK

6.189 str.). Pažymėtina, kad šalių teisė nustatyti sutarties turinį nėra absoliuti, ją šalys turi įgyvendinti, nepažeisdamos imperatyviųjų teisės normų (CK 6.157 str.1 dalis), viešosios tvarkos ir geros moralės reikalavimų, įstatymas įpareigoja kiekvieną sutartinių santykių turinčią šalį elgtis sąžiningai (CK 6.158 str.).

CK 6.38 str. 3 d. taip pat nurodoma, kad kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir vykdydama prievolę bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis). CK 6.200 str. 3 d. nustato, jog sutartis turi būti vykdoma kuo ekonomiškesniu kitai šaliai būdu. Reikalavimas tarpusavyje atsiradusias prievoles, taip pat ir iš sutarties kylančias teises realizuoti kuo ekonomiškiau reiškia, jog šalys neturi teisės atlikti veiksmų, kuriais, neesant sutartinio pagrindo, būtų didinami kitos šalies įsipareigojimai pirmajai šaliai.

Sąlygos, įtvirtintos sutartyje, per visą sutarties vykdymo laikotarpį turi kuo labiau atspindėti galutinį atlikto viešojo pirkimo rezultatą, t. y. pirkimo dokumentuose suformuluotus reikalavimus, Pirkėjo ir pirkimą laimėjusio Pardavėjo įsipareigojimus bei atsakomybę. Dėl to sutartis parengta ne tik vadovaujantis teisės aktų įtvirtintais privalomais reikalavimais, tačiau taip pat konkrečiu atveju įvertinus visas įmanomas su konkrečiu pirkimu ir su sutarties vykdymu susijusias aplinkybes. Sutartyje sutarties šalių teisės ir pareigos apibrėžtos, atsižvelgiant į perkamų prekių specifiką, pirkimo sutarties pobūdį, Pirkėjo sutartimi siekiamus tikslus ir kitas svarbias aplinkybes.

Sutartyje numatytos šalių teisės ir pareigos, sutarties nutraukimo, atsakomybės bei kitos sutartyje numatytos sąlygos atitinka teisės aktų nuostatas, yra subalansuotos bei proporcingos sutartiniams santykiams. Akcentuotina, kad tinkamas šių pareigų ir sąlygų realizavimas šaliai yra priemonė, įgalinanti maksimaliai išvengti vykdant sutartį galimų nuostolių, ginčų dėl sutarties vykdymo, atsiskaitymo, ir (ar) sutarties nutraukimo.

4. Klausimas: Pretenzijų atveju <...> norėtų siūlyti visus su sutartimi susijusius reikalavimus spręsti privalomame arbitraže pagal ICC arbitražo taisykles. Arbitražo buveinė būtų Ženevoje, Šveicarijoje, o arbitražo procesas vyktų anglų kalba.

Atsakymas:

Pirkėjas informuoja, kad sutarties bendrosios dalies 18.1. nuostatos dėl taikytinos teisės ir ginčų sprendimo nebus keičiamos.

5. Klausimas: <...> atkreipė dėmesį į tai, kad sutartyje nėra aiškiai apibrėžtų aplinkybių ir garantijos netaikymo išlygos (kurioje būtų išsamiai nurodyta, kad tuo atveju, jei gaminys naudojamas ne pagal gaminio specifikaciją ir vartotojo vadovą, garantija netaikoma), taip pat intelektinės nuosavybės garantijos netaikymo išlygos, ir norėtų ją įtraukti.

Atsakymas:

Sutarties bendrosios dalies 5.5. p. nurodoma, kad „Pardavėjas, pasirašydamas Sutartį, garantuoja, kad perduodamų Prekių naudojimosi, disponavimo, ir valdymo teisės nėra apribotos, taip pat Prekės yra naujos (jei Sutartyje ir (ar) Techninėje specifikacijoje nenustatyta kitaip), nenaudotos ir tinkamos naudoti pagal jų tikslinę paskirtį, be paslėptų Prekių trūkumų, dėl kurių Prekių nebūtų galima naudoti pagal jų tikslinę paskirtį arba dėl kurių sumažėtų Prekių naudingumas. Pardavėjas taip pat garantuoja, kad perduodamos Prekės pagal Sutartį, yra kokybiškos (atitinka Sutarties, Teisės aktų reikalavimus, rinkos praktiką, gamintojo nustatytus standartus), neturi dizaino, medžiagų ar darbo defektų, prekinės išvaizdos, paženklintos pagal Sutarties, Teisės aktų reikalavimus, visiškai sukomplektuotos, tinkamo asortimento. Jei Prekėms yra nustatytas tinkamumo naudoti terminas (galiojimo terminas), šis Prekių terminas neturi būti pasibaigęs.

Sutarties bendrosios dalies 5.6 p. nurodyta, kad „Pardavėjas materialiai atsako už visus Prekių trūkumus, paaiškęjusius Prekių perdavimo – priėmimo metu ir (ar) Garantinio termino galiojimo metu, jeigu Pardavėjas neįrodo, kad Prekių trūkumai atsirado ne dėl Pardavėjo kaltės ar aplaidaus jo sutartinių įsipareigojimų vykdymo“. Vadovaujantis minėta sutarties bendrosios dalies nuostata, Pardavėjas materialiai

neatsako už visus Prekių trūkumus paaiškęjusių Prekių perdavimo – priėmimo metu ir (ar) Garantinio termino galiojimo metu tuo atveju kai įrodo, kad Prekių trūkumai atsirado ne dėl jo kaltės.

Dėl intelektinės nuosavybės teisių prašome vadovautis Sutarties bendrosios dalies 17 skyriumi.

Informuojame, kad pratęsiamas Pasiūlymų pateikimo terminas (1-5 pirkimo objekto dalims) t.y. Pasiūlymus reikia pateikti CVP IS priemonėmis į elektroninių pasiūlymų dėžutę ne vėliau kaip iki 2023-05-16 10:00 val. (Lietuvos Respublikos laiku).

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

Vytautė Janušauskienė tel.: +370 616 54112